

Tema 23: Sakrament pokore (II)

„Krist je povjerio službu pomirenja svojim Apostolima, biskupima, nasljednicima Apostola i svećenicima, suradnicima biskupa, koji postaju oruđe milosrđa i suda Božjeg. Oni imaju vlast opruštati grijehe u ime Oca i Sina i Duha Svetoga".

9.12.2012.

1. Čini službenika sakramento

1.1.Tko je službenik i koja je njegova zadaća

„Krist je povjerio službu pomirenja svojim Apostolima, biskupima, nasljednicima Apostola i svećenicima, suradnicima biskupa, koji postaju oruđe milosrđa i suda Božjeg. Oni imaju vlast opravdati grijehu u ime Oca i Sina i Duha Svetoga" (KKC, Kompendij, 307).

Ispovjednik vrši službu pomirenja snagom svećeničkog ovlaštenja primljenog u sakramentu svetog Reda. Vršenje ove vlasti regulirano je zakonima Crkve tako da je svećeniku potrebno imati slobodu u ostvarivanju vlasti nad određenim vjernicima ili nad svima.

„Slaveći sakrament Pokore, svećenik vrši službu Dobrog Pastira koji traži izgubljenu ovcu, Dobrog Samaritanca koji liječi rane, Oca koji čeka izgubljenog Sina te ga pri povratku prihvata, kao i službu pravednog

Suca koji ne pravi razlike među osobama i čiji je sud u isti mah pravedan i milosrdan. Riječju, svećenik je znak i sredstvo Božje milosrdne ljubavi prema grešniku" (KKC, 1465).

„Odana tankoćutnost i uzvišenost ove službe i dužno poštovanje osoba, svaki isповједник je obavezan, bez iznimke i pod vrlo strogom kaznom, čuvati isповједну tajnu, to je, apsolutna tajna nad priznatim grijesima u isповijedi" (KKC, *Kompendij*, 309).

1.2. Sakramentalno odrješenje

Među činima isповједnika, neki su nužni da pokornik realizira svoj dio, konkretno, da sluša njegovu isповijed i odrediti mu pokoru. Osim toga, svećeničkom vlašću sakramenta svetog Reda, daje mu odrješenje izgovarajući propisanu formulu u Obredu, „čiji su bitan dio riječi: 'I ja

te odrješujem od grijeha tvojih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga".[1]

„Tako, po sakramentu pokore, Otac prima sina koji mu se vraća, Krist stavlja na svoja ramena izgubljenu ovču i vraća je u obor, a Duh Sveti nanovo posvećuje svoj hram ili u njem stanuje u svoj punini".[2]

2. Učinci sakramenta Pokore

„Učinci sakramenta Pokore su: pomirenje s Bogom, i prema tome, oproštenje grijeha; pomirenje s Crkvom; vraćanje u stanje milosti, ako je bilo izgubljeno; oprost od vječne kazne zaslužene zbog smrtnih grijeha i, u manjem dijelu, od vremenskih kazni koje su posljedica grijeha; mir i mirnoću savjesti te duhovnu utjehu; i povećanje duhovne snaga za kršćansku borbu" (*KKC Kompendij*, 310).

Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer sažima njegove učinke na zoran

način: „u ovom divnom sakramentu, Gospodin čisti twoju dušu i preplavi te veseljem i jakošću da se ne obeshrabriš u borbi, i da se vratiš bez umora Bogu, i onda kada ti sve izgleda crno".[3]

„Povjeravajući se Božjem milosrdnom суду, грешник у овом sakramentu, на неки način anticipira sud kojem će biti podvrgnut na kraju ovozemaljskog života" (KKC, 1470).

3. Nužnost i korist Pokore

3.1. Nužnost za oprost teških grijeha

„Za pale nakon krštenja, sakrament Pokore je toliko nužan, kao samo Krštenje za još nekrštene".[4]

„Prema crkvenoj zapovijedi, 'svaki vjernik, pošto je došao u godine rasuđivanja, obvezan je barem jedanput godišnje iskreno ispovjediti svoje teške grijeha' (CIC kan. 989)" (KKC, 1457).

„'Tko je svjestan da se nalazi u teškom grijehu, ne smije primiti svetu pričest, pa makar osjećao veliko kajanje, a da prethodno nije primio sakramentalno odrješenje osim ako se radi o teškom razlogu da se pričesti, a nije mu moguće pristupiti svećeniku' (CIC, kan.016)" (KKC, 1457).

3.2.Korist česte ispovijedi

„Ispovijed svakodnevnih pogrešaka (lakih grijeha), premda nije nužno potrebna, Crkva je ipak živo preporučuje. Redovita ispovijed lakingrijeha pomaže nam da oblikujemo savjest, da se borimo protiv zlih sklonosti, da dopustimo Kristu da nas liječi te da napredujemo u životu Duha" (KKC, 1458).

„Česta i savjesna upotreba ovog sakramenta također je vrlo korisna u odnosu na lake grijehu. U stvari, ne radi se o čistom obrednom ponavljanju ni o izvjesnoj

psihološkoj vježbi, nego o neprestanom zalaganju usavršavanja Krsne milosti jer dok u svoje tijelo unosimo umrlog Isusa Krista, u nama se također manifestira Kristov život".
[5]

4. Slavljenje sakramenta Pokore

„Individualna i cjelovita ispovijed i odrješenje postaju jedini redovan način da se vjernici pomire s Bogom i Crkvom, a da fizička ili moralna nemogućnost ne bude isprikom za ovaj način ispovijedi".[6]

„Svećenik prihvata pokornika s bratskom ljubavlju [...] Nakon što se pokornik prekriži govoreći: 'U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen'. Istovremeno to može učiniti i svećenik. Zatim ga svećenik potakne jednom kratkom formulom na pouzdanje u Boga".[7]

„Zatim svećenik, ili sam pokornik, čita, ako je prikladno, jedan odlomak

iz Svetog Pisma; ovo se štivo može koristiti također u pripremi za sakrament. Po Božjoj riječi kršćanin je prosvijetljen za prepoznavanje svojih grijeha i pozvan je na obraćenje i pouzdanje u milosrđe Božje".[8]

„Nakon toga pokornik isповиједа svoje grijehu".[9] Svećenik ga potiče na kajanje, daje mu prikladne savjete da započne novi život i odredi mu pokoru. „Zatim pokornik očituje svoje kajanje i namjeru za novi život po nekoj molitvenoj formuli, kojom pokorno moli oproštenje od Boga Oca".[10] Tada mu svećenik daje odrješenje.

Kad je odrješenje primljeno, pokornik može obznaniti milosrđe Božje i zahvaliti mu jednim kratkim poklikom uzetim iz Svetog Pisma, ili svećenik izgovara jedan hvalospjev Bogu te otpusti pokornika.

„Sakrament Pokore može biti također u okviru *zajedničkog slavlja*, sa zajedničkom pripravom za isповijed i zajedničkom zahvalom za primljeno oproštenje. U tom slučaju, osobna isповijed grijeha i pojedinačno odrješenje uključeni su u liturgiju Božje riječi, sa čitanjima i homilijom, sa zajedničkim ispitom savjesti, zajedničkim traženjem oproštenja, molitvom 'Oče naš' te zajedničkom zahvalom" (KKC, 1482).

„Propisi o ispjedaonicama dani su od posebnih Biskupskih Konferencija, koje moraju jamčiti da je ispjedaonica postavljena na 'vidljivom mjestu' i da je 'opskrbljena rešetkom' na način da ih mogu koristiti vjernici i sami ispjednici koji to žele"[11]- „Ispovijedi se ne smiju čuti izvan ispjedaonice, osim iz opravdanog razloga".[12]

5. Odrješenja

Osoba koja je sagriješila treba ne samo oprost od grijeha kojim je uvrijedila Boga, nego i od kazni koje je zaslužila zbog takvog nereda. S oprostom teških grijeha grješnik je oslobođen i od kazne vječnog odvajanja od Boga, ali normalno ostaje još kao dužnik za vremenite kazne, a ne vječne. Laki grijesi također zaslužuju vremenite kazne.

„Ove kazne se određuju po pravednom i milosrdnom sudu Božjem za čišćenje duša i obranu svetosti moralnog reda i uspostavu slave Božje u svom punom veličanstvu. Jer svaki grijeh nosi sa sobom uznemirenost općeg reda, koji je Bog uredio s neizrecivom mudrošću i beskrajnom ljubavlju, i pustošenje znatnih dobara kako u odnosu na grješnika tako i na čitavu ljudsku zajednicu".[13]

„Oprost je otpuštenje pred Bogom vremenite kazne za grijeha kojih je krivica već izbrisana; to otpuštenje

vjernik, pravo raspoložen i uz određene uvjete, dobiva posredovanjem Crkve koja, kao poslužiteljica otkupljenja, svojom vlašću dijeli i primjenjuje blago zasluga Krista i svetaca" (KKC, 1471).

„Ta duhovna dobra općinstva svetih nazivamo također blagom Crkve, 'koje nije skup dobara nalik na materijalno bogatstvo nagomilano kroz vjekove, nego neizmjerna i neiscrpljiva vrijednost koju imaju kod Boga ispaštanje i zasluge Krista našega Gospodina, prinesene za ljudski rod da bude oslobođen od grijeha i uniđe u zajedništvo s Ocem. Samo u Kristu Otkupitelju nalaze se u izobilju zadovoljštine i zasluge njegova otkupljenja.' Jednako tako toj riznici pripada i vrijednost doista neograničena, neizmjerljiva i uvijek nova koju kod Boga imaju molitve i dobra djela blažene Djevice Marije i svih svetaca koji su se, slijedeći po njegovoj milosti stope Krista

Gospodina, posvetili i izvršili poslanje koje im je Otac povjerio; i tako, radeći na svome spasenju, surađivali su i na spašavanju svoje braće u jedinstvu otajstvenog Tijela".
[14] (KKC, 1476-1477)

„Oprost je djelomičan ili potpun, već prema tome da li od vremenite kazne za grijeh oslobađa djelomično ili potpuno [...] Svaki vjernik može ih koristiti za samog sebe ili namijeniti za pokojne u vidu zadušnice, kako djelomične oproste tako i potpune." (KKC, 1471)

„Vjerniku koji, skrušena srca, ostvari djelo obogaćeno djelomičnim oprostom, činom Crkve se dodjeljuje oprost od vremenske kazne, približan onome koji već dobiva svojim djelovanjem".[15]

„Da bi se dobio potpuni oprost, traži se izvršenje djela obogaćena oprostom i ispunjenje triju slijedećih uvjeta: sakramentalna ispovijed,

sveta pričest i molitva na nakane Rimskog Biskupa. Nadalje se zahtjeva da se isključi svaka naklonost grijehu, uključujući i lake. Ako nedostaje ova cjelovita priprema i nisu ispunjeni gore rečeni uvjeti, [...] oprost će biti samo djelomičan."[16]

Antonio Miralles

Osnovna bibliografija

Katekizam Katoličke Crkve,
1422-1484.

Preporučena literatura

Ordo Paenitentiae, Praenotanda, 1-30

IVAN PAVAO II, Apostolsko savjetovanje *Reconciliatio et Paenitentia*, 2-XII. 1984, 28-34

PAVAO VI, Const. Ap. *Indulgentiarum doctrina*, 1-I-1967.

[1] *Ordo Paenitentiae, Praenotanda*, 19.

[2] *Ibidem*, 6, d

[3] SVETI JOSEMARIJA, *Prijatelji Božji. Homilije*, 214.

[4] Trentski Koncil, XIV Zasjedanje, Doktrina sakramenta pokore, pogl.2.

[5] *Ordo Paenitentiae, Praenotanda*, 7, b.

[6] *Ibidem*, 31.

[7] *Ibidem*, 16.

[8] *Ibidem*, 17.

[9] *Ibidem*, 18.

[10] *Ibidem*, 19.

[11] IVAN PAVAO II, *Motu proprio Misericordia Dei*, 7-IV-2002, 9, b.

[12] CIC, kan. 964, § 3.

[13] PAVAO VI, Konst. Ap.
Indulgentiarum doctrina, 1-I-1967, 2.

[14] *Ibidem*, 5.

[15] *Ibidem*, Norma 5.

[16] *Ibidem*, 7.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/tema-22-sakramen-
t-pokore-ii/](https://opusdei.org/hr-hr/article/tema-22-sakramen-t-pokore-ii/) (4.07.2025.)